

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 26 Şubat 2026

Sayı: 17419

41367

Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. İçişleri Bakanı Sayın Mustafa Çiftçi tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.

26/02/2026

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Engelli bireyler açısından araç sahibi olmak bir ayrıcalık değil, çoğu zaman sağlık hizmetlerine erişim, rehabilitasyon süreçlerine katılım ve günlük yaşam faaliyetlerini sürdürebilmenin temel koşullarından biridir. Özellikle ağır engelli bireyler; hastane kontrolleri, fizik tedavi süreçleri, eğitim ve sosyal yaşama katılım açısından aile bireylerinin desteğine ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle engelli raporuyla alınan araçlara ilişkin düzenlemeler sosyal devlet ilkesinin doğrudan bir parçası niteliğindedir.

Son dönemde engelli raporuyla alınan araçların kimler tarafından kullanılabileceğine ilişkin uygulamalarda önemli kısıtlamalar getirildiği yönünde Türkiye genelinde yoğun şikâyetler ortaya çıkmıştır. Engelli vatandaşlar tarafından iletilen bilgilere göre geçmişte daha geniş aile bireylerinin aracı kullanabilmesine imkân tanınırken, mevcut uygulamada kullanımın çok sınırlı sayıda kişiyle sınırlandırıldığı, torunlar dâhil olmak üzere fiilen bakım sağlayan birçok yakının araç kullanamaz hâle geldiği ifade edilmektedir. Bu durum özellikle aracı bizzat kullanamayacak durumda olan ağır engelli bireyler açısından ciddi mağduriyetler yaratmaktadır.

Tarafıma ulaşan başvurular ve şikâyetler, söz konusu düzenlemenin engelli bireylerin günlük yaşamını zorlaştırdığı, sağlık hizmetlerine erişimini aksattığı ve sosyal hayata katılımını sınırladığı yönünde yaygın bir memnuniyetsizlik bulunduğunu göstermektedir. Engelli araçlarının kötü niyetli kullanımının önlenmesi elbette devletin görevidir; ancak suistimalleri önleme amacıyla getirilen genel ve katı kısıtlamaların, iyi niyetli engelli vatandaşların yaşamını zorlaştıran sonuçlar doğurduğu görülmektedir. Kamu yönetiminin temel yaklaşımı, hakları daraltmak değil denetimi güçlendirmek olmalıdır. Engelli araçlarının kullanımına ilişkin düzenlemelerin Karayolları Trafik mevzuatı ve ilgili yönetmelikler kapsamında İçişleri Bakanlığı sorumluluğunda yürütüldüğü dikkate alındığında, uygulamanın sosyal etkilerinin değerlendirilmesi ve ortaya çıkan mağduriyetlerin giderilmesi önem arz etmektedir. Bu bağlamda,

- 1- Engelli raporuyla alınan araçların kimler tarafından kullanılabileceğine ilişkin son 5 yıl içinde yapılan yönetmelik veya uygulama değişiklikleri nelerdir? Araç kullanım hakkının sınırlandırılmasının gerekçesi nedir ve bu düzenleme hazırlanırken engelli dernekleri veya ilgili sivil toplum kuruluşlarının görüşü alınmış mıdır?
- 2- Ağır engelli olup aracı bizzat kullanamayan bireyler açısından bakım veren aile bireylerinin araç kullanımına ilişkin özel bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
- 3- Engelli araçlarının kötüye kullanımına ilişkin son 5 yılda tespit edilen usulsüzlük sayısı kaçtır ve bu sayı toplam engelli araç sahipleri içinde hangi orana karşılık gelmektedir?
- 4- Kötüye kullanımın denetim mekanizmalarıyla önlenmesi yerine kullanım hakkının daraltılması neden tercih edilmiştir?
- 5- Mevcut uygulama nedeniyle İçişleri Bakanlığına veya bağlı birimlere ulaşan şikâyet ve başvuru sayısı kaçtır?
- 6- Engelli bireylerin hareket özgürlüğünü ve günlük yaşamını kolaylaştıracak şekilde mevcut düzenlemenin yeniden değerlendirilmesine yönelik bir çalışma yürütülmekte midir?